

Meestega seksivate meeste üleeuroopaline uurimus internetis (EMIS) Kogukonna raport 1^{ee}

Täname teid osalemise eest esimeses üleeuroopalises internetipõhises uurimuses meeste homo- ja biseksuaalsusest, seksuaalkäitumisest ning seksuaalsel teel levivatest infektsioonidest!

Te lõite kaasa suurimas andmekogumises, mis on kunagi meestega seksivate meeste (MSM) hulgas teostatud. Kokku täitis ankeedi enam kui 180 000 meest 38 erinevast riigist.

Meeste teadmised HIV-testimise vajalikkusest on heal tasemel

Väga suur vastajate hulk umbes 20 minutit aega nõudnud ankeedile näitab MSM kogukonna head kaasa tulemist, mis ei oleks olnud võimalik ilma kohalike, riiklike ja rahvusvaheliste LGBT ja HIV-valdkonna organisatsioonideta ning Euroopa internetipõhiste gei-võrgustiketa nagu GayRomeo või Manhunt. EMIS uurimuse ankeet oli täitmiseks üleval juunist augustini 2010 25 erinevas keeles.

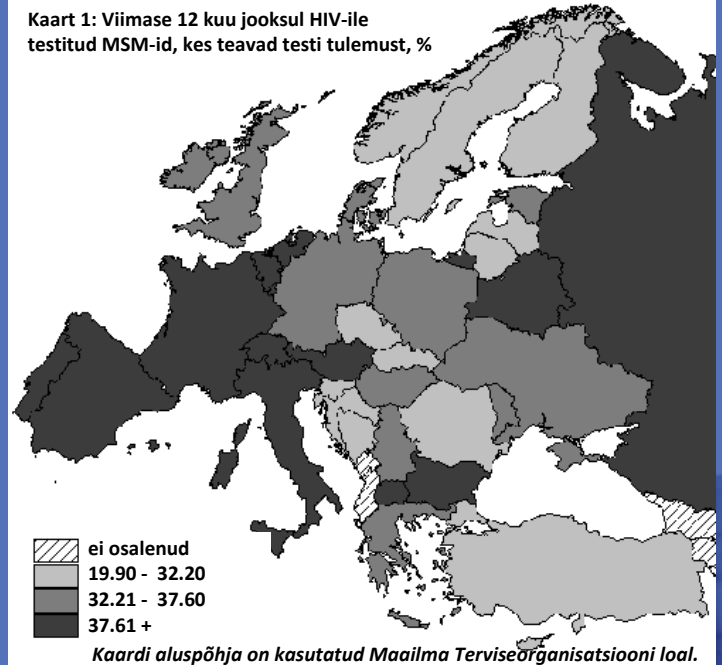
See esimene MSM kogukonnale suunatud raport on koostatud andmaks teile kiiret esmast ülevaadet osadest tulemustest. Loodame, et teil on seda huvitav lugeda ning pakume edaspidi rohkem informatsiooni, kui valmivad põhjalikumad analüüsid.

Eestis on EMIS uurimuse koostööpartneriks Tervise Arengu Instituut .

Osalemine: Ankeedile vastanud meeste arv erineb riigiti. Kõige rohkem vastajaid oli Saksamaal, kus ankeeti täitsid ligi 56 000 meest. Samas on Saksamaa osalenud riikidest suuruselt teisel kohal. Kuna riigid on väga erineva suurusega, tuleb vastajate hulka vaadata seoses riigi elanikkonna arvuga. Näiteks Sloveenias osales veidi üle 1000 mehe, kuid antud näitaja on sarnane Saksamaaga, kui vaadata seda suhtes elanikkonn arvu (10 000 elaniku kohta). Saksamaal osales 6,82 inimest 10 000 elaniku kohta. Eestis vastas ankeedile 612 meest, mis on 4,57 meest 10 000 elaniku kohta. Vastajate arv erinevates riikides on näidatud tabelis leheküljel 2.

Vanus: Uurimuses osalenud meeste vanuse mediaan on 30 aastat (mediaan on erinevate vastuste rea keskmine väärtus). See on ka Eestis osalenud meeste vanuse mediaan. Märgata on aga regionaalseid erinevusi: Kagu- ning Ida-Euroopa vastajad on nooremad kui Loode- ja Põhja-Euroopa vastajad (vt tabeli 3. veergu). Paljud viimatimainitud riikide mehed on üle 50 aasta vanad. See on seotud nii erinevustega MSM kogukonnas, kogukonna aktiveerumise ajalooga kui ka internetile ligipääsu ja selle kasutamisharjumustega erinevates riikides.

Kaart 1: Viimase 12 kuu jooksul HIV-ile testitud MSM-id, kes teavad testi tulemust, %

HIV-testimine: 35% kõigist osalenud meestest on viimase 12 kuu jooksul teinud HIV-testi. Kõige enam on testimas käinud Hispaania, Portugali, Belgia ja Prantsusmaa mehed (ligi pooled neist). Kõige vähem on HIV-nakkuse suhtes testitud Leedus, Soomes, Sloveenias, Horvaatias ja Türgis (umbes neljandik meestest). Eestis on viimasel aastal HIV-testi teinud 33% meestest ehk iga kolmas. Edaspidise analüüsi käigus uuritakse, mis mõjutab testimas käimist.

Teadmised: Meestele esitati viis erinevat fakti seoses HIV-nakkuse leviku ja testimisega ning küsiti, kas nad on antud faktidest teadlikud. Üle üheksakümne protsendi meestest teavad, et AIDS-i põhjustab HI-viirus; et HIV-i nakatumist on võimalik tuvastada testides; et test võib HIV-i näidata alles mitu nädalat peale nakatumist; et HIV ei ole täna välja ravitav; et ravimitega on võimalik hoida HIV-nakkust kontrolli all ja sellega vähendada nakkuse mõju tervisele. Keskmine teadmiste skoor on 93% (Eesti meest puhul 92%). Regionaalsed erinevused on siinjuures väikesed, teadlikkus on veidi madalam Kagu- ja Ida-Euroopa riikides.

	Osalenute arv	Osalenuid 10 000 elaniku kohta ¹	Mediaan vanus	HIV test (viimane 12 kuud)	Teadmised HIV-ist ²	Testi vastus positiivne (HIV-i nakatunud) ³	"Kapist väljas" ⁴	Rahul oma seksuaalelu
Austria	4 205	5,02	31	41,2 %	92,2 %	5,4 %	60,6%	64,8 %
Bosnia ja Hertsegoviina	163	0,35	26	29,3 %	94,3 %	0,0 %	7,4%	40,9 %
Belgia	4 140	3,85	34	46,6 %	95,3 %	8,5 %	75,1%	68,2 %
Bulgaaria	1 084	1,43	28	41,4 %	90,1 %	1,5 %	30,3%	53,6 %
Valgevene	379	0,40	27	37,6 %	86,9 %	1,9 %	24,5%	48,1 %
Šveits	5 172	6,75	37	39,4 %	95,9 %	9,0 %	60,4%	69,1 %
Küpros	287	3,30	30	32,1 %	88,0 %	1,1 %	28,3%	47,7 %
Tšehhi	2 492	2,38	27	29,7 %	94,9 %	2,7 %	57,4%	57,6 %
Saksamaa	55 992	6,82	33	33,8 %	95,8 %	8,0 %	64,5%	61,6 %
Taani	1 789	3,24	34	35,3 %	95,6 %	8,8 %	60,3%	60,6 %
Eesti	612	4,57	30	32,8 %	92,1 %	1,7 %	33,6%	49,5 %
Hispaania	13 730	2,99	32	44,4 %	93,1 %	8,9 %	65,1%	68,2 %
Soome	2 072	3,89	33	23,8 %	89,9 %	3,2 %	55,6%	52,5 %
Prantsusmaa	11 641	1,82	34	47,1 %	94,6 %	10,5 %	68,3%	72,3 %
Kreeka	3 231	2,87	30	33,7 %	90,2 %	8,1 %	34,0%	55,8 %
Horvaatia	536	1,19	28	25,1 %	95,5 %	2,5 %	21,7%	46,8 %
Ungari	2 133	2,13	28	34,0 %	93,4 %	3,2 %	38,3%	49,7 %
Iirimaa	2 303	5,10	31	32,9 %	93,0 %	6,0 %	57,0%	53,2 %
Itaalia	16 689	2,78	33	41,2 %	93,7 %	6,9 %	44,7%	62,9 %
Leedu	618	1,84	27	19,9 %	83,1 %	2,0 %	22,7%	51,5 %
Luksemburg	290	5,88	36	42,7 %	95,9 %	10,8 %	56,8%	59,7 %
Läti	734	3,25	30	25,5 %	86,2 %	3,9 %	28,5%	53,6 %
Moldova	123	0,30	25	36,0 %	86,0 %	2,6 %	17,1%	53,4 %
Makedoonia	126	0,60	28	39,1 %	90,2 %	4,2 %	13,6%	44,6 %
Malta	123	3,00	32	35,1 %	92,8 %	1,7 %	51,2%	62,6 %
Holland	3 917	2,38	40	38,3 %	96,5 %	15,6 %	81,0%	69,2 %
Norra	2 159	4,47	31	31,0 %	94,2 %	3,4 %	72,7%	56,0 %
Poola	2 873	0,75	28	35,9 %	94,8 %	5,1 %	40,9%	60,6 %
Portugal	5 391	5,07	30	45,9 %	95,6 %	7,8 %	38,4%	65,9 %
Rumeenia	2 466	1,15	27	30,8 %	89,6 %	2,6 %	20,7%	57,1 %
Serbia	1 155	1,54	28	32,2 %	93,1 %	2,8 %	17,3%	49,6 %
Venemaa	5 263	0,37	30	43,1 %	86,3 %	6,4 %	28,9%	49,6 %
Rootsi	3 269	3,53	35	30,4 %	96,3 %	4,8 %	69,2%	52,3 %
Sloveenia	1 036	5,05	30	24,7 %	91,0 %	2,6 %	34,4%	56,3 %
Slovakkia	605	1,12	26	26,1 %	93,0 %	1,0 %	43,9%	52,5 %
Türgi	2 010	0,28	27	25,2 %	81,7 %	1,5 %	22,2%	55,4 %
Ukraina	1 787	0,39	29	35,5 %	84,3 %	4,8 %	22,9%	48,5 %
Suurbritannia	18 393	2,99	36	36,4 %	95,7 %	10,4 %	66,9%	58,5 %
KOKKU⁵	180 988	2,82	30	34,6 %	93,1 %	4,1 %	39,7 %	55,6 %

1 Vastajaid 10 000 elaniku kohta antud riigis (kogu populatsioon).
 2 Keskmine skoor vastajatest, kes teavad, et 1) AIDS-i põhjustab HI-viirus, 2) HIV-nakkust on võimalik tuvastada testides, 3) test võib HIV-i näidata alles mitu nädalat pärast nakatumist, 4) HIV-nakkus ei ole praegu välja ravitav, 5) HIV-nakkust saab ravimitega

hoida kontrolli all ja sedasi vähendada selle mõju tervisele.
 3 Vastajad, kes ütlevad, et nad on endale teadaolevalt HIV-i nakatunud.
 4 Enamus vastaja tuttavaid on teadlikud sellest, et vastaja on bi- või homoseksuaalne mees.
 5 38 riigi andmete mediaan, mitte kõigi vastajate mediaan.

Nakatumine: Alla 2% Bosnia ja Hertsegoviina, Slovakkia, Küprose, Türgi, Bulgaaria, Eesti, Malta ja Valgevene meestest märgivad, et nad on endale teadaolevalt HIV-i nakatunud. Eestis on see näitaja 1,7%. 9% või enam vastajatest on saanud positiivse testi vastuse Šveitsis, Suurbritannias, Prantsusmaal, Luksemburgis ja Hollandis.

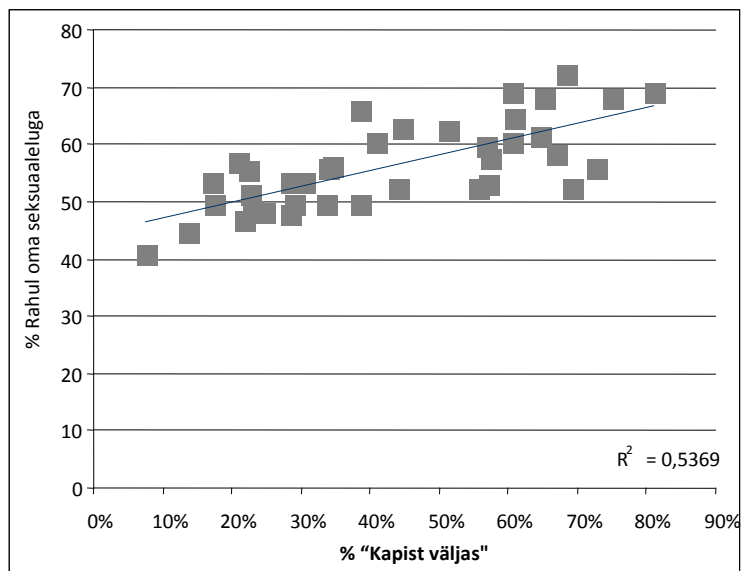
Siinjuures tuleb aga silmas pidada, et see ei näita tegelikku HIV-nakkuse leviku olukorda Euroopa MSM kogukonnas. Osa nakatunutest ei ole veel testimas käinud ning erinevates riikides võib HIV-i nakatunud inimeste motivatsioon taolist ankeeti täita olla erinev (samuti erineb ligipääs internetile). Ka vastajate kõrgem keskmine vanus osades riikides võib olla seotud suurema HIV-i nakatunute hulgaga. Neid aspekte saab täpsustada edasine analüüs.

Küll aga annavad andmed vihje selle kohta, et osades riikides (nt Poolas ja Venemaal) on HIV-i nakatunud MSM-ide hulk oluliselt suurem, kui ametlik statistika lubab arvata. Osade riikide jaoks on see esimene kord saada andmeid bi- ja homoseksuaalsete meeste kohta.

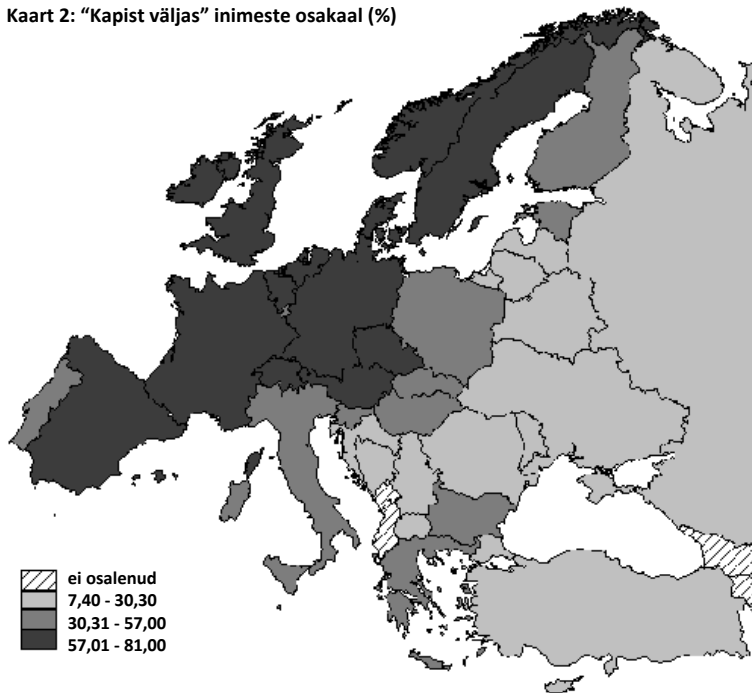
Mehed, kes ei varja oma seksuaalset orientatsiooni, on seksuaaleluga rohkem rahul.

Seksuaalse orientatsiooni avalikustamine: Riikide vahel on märgata suurt erinevust vastavalt sellele, kui suur osakaal meestest räägivad teistele oma seksuaalsest orientatsioonist (vt kaart 2). Üle kahe kolmandiku meestest on nn "kapist väljas" Suurbritannias, Prantsusmaa, Rootsis, Norras, Belgias ja Hollandis. Bosnia ja Hertsegoviinas, Makedoonias,

Joonis 1: Seos seksuaalse orientatsiooni avalikustamise ja seksuaaleluga rahul olemise vahel

Kaart 2: "Kapist väljas" inimeste osakaal (%)

Kaardi aluspõhja on kasutatud Maailma Terviseorganisatsiooni loal.

Moldovas, Serbias, Rumeenias, Horvaatias, Türgis, Leedus, Ukrainas ja Valgevenes on oma seksuaalse orientatsiooni avalikustanud alla neljandiku vastajatest. 34% Eesti meestest märgivad, et enamus tuttavaid teavad nende seksuaalsest orientatsioonist.

Rahulolu seksuaaleluga: Oma seksuaaleluga on kõige enam rahul Hispaania, Belgia, Šveitsi, Hollandi ja Prantsusmaa mehed. Seksuaaleluga rahul olevaid mehi oli vastajate hulgas veidi alla poole Bosnia ja Hertsegoviinas, Makedoonias, Horvaatias, Küprosel, Valgevenes, Ukrainas, Eestis, Serbias, Venemaal ja Ungaris.

Joonis 1 demonstreerib seost seksuaalse orientatsiooni avalikustamise ning seksuaaleluga rahulolu vahel. Üleval paremas nurgas paiknevad ruudud tähistavad riike, kus mehed on "kapist väljas" ning annavad oma seksuaalelule positiivse hinnangu (nt Prantsusmaa, Belgia, Holland). Vasakul allpool paiknevad riigid, kus vähesed mehed on "kapist väljas" ning oluliselt väiksem osakaal neist on oma seksuaaleluga rahul (nt Bosnia ja Hertsegoviina ning Makedoonia). Siiski leidub ka riike, nagu Portugal, kus paljud mehed ei ole enda seksuaalset orientatsiooni avalikustanud, kuid on oma seksuaaleluga üsna rahul.

Sina ja sinu partner on seksikamad kui Brad Pitt!

EMIS uurimuse meeskond väärtustab meestevahelist armastust ja seksi ning uurimuse ankeet lõppes küsimusega: "Kes on maailma seksikaim mees?". Kõige enam antud vastused leiate järgmiselt leheküljelt ning maailma seksikaimaks peetakse enda partnerit.

Top 12

1. Minu partner
2. Mina
3. Brad Pitt
4. Cristiano Ronaldo
5. David Beckham
6. Ricky Martin
7. George Clooney
8. Hugh Jackman
9. Jake Gyllenhaal
10. Zac Efron
11. Jude Law
12. Johnny Depp

Populaarsemad...

- Näitleja** – Brad Pitt
Balletitantsija – Roberto Bolle
Jumalus – God
Disainer – Tom Ford
Modell – Jon Kortajarena
Jalgpallur – Cristiano Ronaldo
Muusik – Ricky Martin
Politiik – Barack Obama
Porn ostar – Brent Everett
Ragby mängija – Ben Cohen
Tennisist – Rafael Nadal
Telesineja – Jesus Vazquez

- ameeriklane** – Brad Pitt
austraallane – Hugh Jackman
belglane – Jean-Claude Van Damme
brasiillane – Ronaldinho Gaucho
inglane – David Beckham
kanadalane – Keanu Reeves
tšehh – Pavel Novotny
kuubalane – William Levy
prantslane – François Sagat
sakslane – Lukas Podolski

- kreeklane** – Sakis Rouvas
ungarlane – Arpad Miklos
iirlane – Colin Farrell
itaallane – Raoul Bova
mehhiklane – Gael Garcia Bernal
portugallane – Cristiano Ronaldo
puertoricolane – Ricky Martin
hispaanlane – Enrique Inglesias
rootslane – Freddie Ljungberg
türklane – Tarkan

EMIS uurimuse raport valmib septembris 2011.

Vahepeal avaldatava infoga on võimalik tutvuda kodulehel:

www.emis-project.eu.

Uurimuse meeskonna kontaktmeil Saksamaal on: emis@rki.de.

Raporti koostasid: Axel J. Schmidt, Ulrich Marcus, Michael Mikolaychuk, Todd Sekuler, Laia Ferrer, Cinta Folch, Ford Hickson, David Reid, Peter Weatherburn; Stefano Benvenuti, Michele Breveglieri, Massimo Mirandola & Harm J. Hospers.

Estikeelse versiooni tõlkis ja kohandas: Aire Trummal, Tervise Arengu Instituut

EMIS uurimuse meeskond tänap: Merle Achten, Peyman Altan, Maxim Anmeghichean, Andrey Apanasenko, Ferenc Bagyinszky, Boris Balanetkii, Tiberiu Ban, Henrique Barros, Andrey Beloglazov, Rigmor Berg, Corinne Bjorkenheim, Michael Bochow, Dominik Bozkurt, Hans Blystad, R. Douglas Bruce, Maria José Campos, Derek Cohen, Zoe Cormier, Susan Cowan, Nikos Dedes, Thierry Delaval, Demet Demir, Steven Derendinger, Sonia F. Días, Mercedes Díez Ruiz-Navarro, Tamás Dombos, Dim Dukov, Jonathan Elford, Margus Enno, Oleg Eryomin, Rod Evan, Percy Fernández Dávila, Ricardo Fuertes, Katarzyna Gajewska, Régis Gaspillard, Tobias Gläser, Sergiu Grimalschi, Erdem Gursu, Andrej Habjan, Jakob Haff, Staffan Hallin, Osamah Hamouda, Teppo Heikkinen, Robert Heimer, Karlijn Hillekens, Robert Tore Bo Jacobsson, André Jeannin, Kathie Jessup, Katarína Jirešová, Mikael Jonsson, Zoran Jordanov, Cağrı Kahveci, Per Slaen Kaye, Taras Karasiichuk, Irena Klavs, Marianella Kloka, Alex Khodorkovsky, Iztok Konc, Tudor Kovacs, Maike Kraasch, Rima Krupenkaite, Jari Kylmä, Marita van de Laar, Aleš Lamut, Gisela Lange, Kristina Lange, Ulrich Laukamm-Josten, Klaus Legau, Raffaele Lelleri, Stefanie Lenuweit, Ying-Ru Jacqueline Lo, Stephanie Locicero, Marcin Luty, Simon Maljevac, Vladimir Martens, Andriy Maymulakhin, Luis Mendao, Cinthia Menel-Lemos, Daniel Mescovic, Mizzi Middelweerd, Michael Mikolaychuk, Teodora Milotinova, Nanna Moe, Antons Mozalevskis, Veaceslav Mulear, Emilia Naseva, Paula Nieminen, Teymor Noori, David S. Novak, Marja Pakarinen, Alexandr Paluyan, Isgard Peter, Constantinos Phellas, Lilith Poghosyan, Justin Powell, Sara Privelius, Ivo Procházka, Nikos Pulos, Mick Quinlan, Tomáš Rieger, Francesco Rodríguez Pardo, Daniela Rojas Castro, Eva Roos, Kestutis Rudaitis, Ursula von Rügen, Keith Sabin, Miika Salminen, Olga Samoilova, Dirk Sander, Nathalie de Schipper, Jens Schmidt, Stefanie Schmidt, Todd Sekuler, Mark Sergeant, Ekaterina Shmykova, Miran Šolinc, Raúl Soriano Ocón, Aleksandar Stulhofer, Tarja Suominen, Hristo Taskov, Ronny Heikki Tikkanen, Aire Trummal, Peter Tsintsarski, Paolo Turchetti, Johan Tutumlu, IngaUpmace, Anneli Uusküla, Nelia Vakhovska, Wim Vanden Berghe, Annie Velter, Terese Werner, Holger Wicht, Lucas Wiessing, Leon Witzel, Sami Sarper Yazıcılaroğlu, Koray Yilmaz, Matteo Zanetti.

EMIS uurimuse meeskond tänap enam kui 200-t internetilehekülgede haldajat, kes panid oma lehele ülesse uurimuses osalema kutsuva bänneri! Eriti täname neid, kes saatsid enda kodulehe kasutajatele individuaalsed kutsed: GayRomeo, Manhunt, Quiser, Oguys, Gaydar. Samuti täname kõigi MTÜ-sid ja muid organisatsioone, kes uurimust reklaamisid. EMIS uurimuse suur edu ei oleks olnud ilma teie kaasabita võimalik!

EMIS uurimust finantseerivad: Executive Agency for Health and Consumers (EAHC); Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les ITS/HIV/SIDA de Catalunya (CEEISCat); Department of Health for England; Regione del Veneto; Robert Koch Institute; Maastricht University; German Ministry of Health; Finnish Ministry of Health; Norwegian Institute of Public Health; Swedish Board of Health and Welfare.

SUUR TÄNU

sulle ja 180 000

mehele üle Euroopa, kes osalesid

EMIS põhipartnerid: DE: GTZ, Robert Koch Institute; ES: Centre de Estudis Epidemiològics sobre les ITS i SIDA de Catalunya (CEEISCat); IT: Regional Centre for Health Promotion Veneto; NL: University College Maastricht; UK: Sigma Research. Further Information: www.emis-project.eu. Contact: emis@rki.de

EMIS koostööpartnerid: AT: Aids-Hilfe Wien; BE: Institute of Tropical Medicine, Facultés Universitaires Saint-Louis, Ex Aequo, Sensoa, Arc-en-ciel Wallonie; BG: National Centre of Infectious and Parasitic Diseases, Queer Bulgaria Foundation; BY: Vstrecha; CH: Institut universitaire de médecine sociale et préventive, Aids-Hilfe Schweiz; CY: Research Unit in Behaviour & Social Issues; CZ: Charles University (Institute of Sexology), Ceska společnost AIDS pomoc; DE: Berlin Social Science Research Center (WZB), Deutsche AIDS-Hilfe; Federal Centre for Health Education (BZgA); DK: Statens Serum Institut, Department of Epidemiology, STOP AIDS; ES: National Centre of Epidemiology, stopsida, Ministry of Health, Social Policy and Equality; EE: National Institute for Health Development; FI: University of Tampere (Nursing Science), HIV-saatio/Aids-tukikeskus; FR: Institut de veille sanitaire (InVS), AIDeS, Act Up Paris, Sida Info Service, Le Kiosque, The Warning; GR: Positive Voice; HR: University of Zagreb (Humanities and Social Sciences); HU: Hungarian Civil Liberties Union (TASZ), Háttér; IE: Gay Men's Health Service, Health Services Executive; IT: University of Bologna, Arcigay, Istituto Superiore di Sanità; LT: Center for Communicable Diseases and AIDS; LV: The Infectiology Center of Latvia; Mozaika; MD: GenderDoc-M; MK: Equality for Gays and Lesbians (EGAL); NL: schorer; NO: Norwegian Knowledge Centre for the Health Services, Norwegian Institute of Public Health; PL: National AIDS Centre, Lambda Warszawa; PT: GAT Portugal, University of Porto (Medical School), Institute of Hygiene and Tropical Medicine; RO: PSI Romania; RS: Safe Pulse of Youth; RU: PSI Russia, LaSky; SE: Malmö University, Riksförbundet för homosexuella, bisexuella och transpersoners rättigheter (RFSL); SI: National Institute of Public Health, Legebitra, ŠKUC-Magnus, DIH; SK: OZ Odysseus; TR: Turkish Public Health Association, KAOS-GL, Istanbul LGBTT, Siyah Pembe Uçgen Izmir; UA: Gay Alliance, Nash Mir, LiGA Nikolaev; UK: City University, London, CHAPS (Terrence Higgins Trust); EU: ILGA-Europe, Aids Action Europe, European AIDS Treatment Group, GayRomeo, Manhunt & Manhunt Cares

EMIS nõuandvad partnerid: Executive Agency for Health and Consumers (EAHC), European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), WHO-Europe